

Halfjaarsrapportage Programma IOV 2018

Financiële voortgang en bijzonderheden van de deelprogramma's
Januari tot en met juni 2018

1. **Besluit Risico's Zware Ongevallen (BRZO)**
2. **Publicatie Gevaarlijke stoffen (PGS)**
3. **Informatie-, en Kennisinfrastructuur**
4. **Lokaal Externe veiligheid beleid**

Auteur M.L.E. Biemans MSc
Conceptversie 4 september 2018

Managementsamenvatting

De Impuls Omgevingsveiligheid 2015 – 2018 geeft een impuls aan het milieuveld externe veiligheid en bestaat uit vier deelprogramma's van de decentrale overheden. Deze eerste halfjaarsrapportage bevat de monitorresultaten van de projecten en activiteiten van de vier deelprogramma's over de periode januari-juni 2018.

Hoofddoel Impuls Omgevingsveiligheid

Het behouden en verbeteren van de kwaliteit van de uitvoering van het externe veiligheidsbeleid en de regelgeving, anticiperend op de Omgevingswet, door omgevingsdiensten, veiligheidsregio's en bevoegde overheden.

Hieronder zijn de bijzonderheden van de vier deelprogramma's beschreven.

Deelprogramma 1 Besluit Risico's Zware Ongevallen (BRZO)

Het grootste deel van de activiteiten verloopt volgens planning. Een paar projecten zijn getemporeerd, onder andere doordat het noodzakelijk bleek om extra analyses uit te voeren. De ontwikkeling van een aantal deelproducten van het project Landelijke Benadering Risico bedrijven loopt vertraging op omdat deze samenhangt met de vernieuwing de gemeenschappelijke InspectieRuimte (GIR). Uit een analyse van het functioneel en technisch ontwerp van de vernieuwde GIR is gebleken dat circa twee miljoen euro meer nodig is dan beschikbaar is in de IOV. Vanuit de IOV wordt een onderbesteding bij het beheer van de huidige GIR á € 200.000,- als extra middelen ingezet. Voor het verkrijgen van de rest van de benodigde middelen wordt na de zomer een gescheiden traject doorlopen.

Deelprogramma 2 Publicatie Gevaarlijke stoffen (PGS)

De actualisatie van de PGS-reeks volgens PGS Nieuwe Stijl verloopt redelijk volgens plan. Er is enige vertraging dat veroorzaakt is door de juridische synchronisatie die voor het ministerie SZW noodzakelijk is om PGS-en te kunnen aanwijzen in Beleidsregels. Om dit te verhelpen gaan onafhankelijke partijen per PGS beoordelen of er discrepanties zijn met wet- en regelgeving en geven zij advies over hoe deze verholpen kunnen worden. Verwachting is dat 9 PGS-en eind 2018 gereed zijn. PGS 15, PGS 29 en PGS 31 en nog 5 andere PGS-en hebben nog uitloop in 2019.

Deelprogramma 3 Informatie-, en Kennisinfrastructuur

De projecten van het derde deelprogramma worden over het algemeen volgens plan uitgevoerd. In 2018 worden een aantal concrete informatieproducten externe veiligheid afgerond, of zijn deze zover dat ze in 2019 afgerond zijn. Deze geautomatiseerde en gedigitaliseerde informatieproducten zijn beoogd om onderdeel te worden van het informatiehuis externe veiligheid, als onderdeel van het Digitaal Stelsel Omgevingswet DSO.

Er is echter onzekerheid over de informatiehuizen. Vanuit het DSO wordt hierover pas op 1 januari 2021 een besluit genomen. Doordat er concrete producten opgesteld worden in het IOV-programma, met het oog op verankering in het informatiehuis externe veiligheid c.q. DSO, is deze onzekerheid onwenselijk, vooral omdat deze informatieproducten voor de verhoging van de efficiëntie van de EV-taakuitvoering zorgen, zoals het DSO beoogt. Vaststellen en borgen van de informatieproducten door het BOB zorgt voor de verankering en het behoud ervan. Via een apart traject wordt dit punt in samenhang met de ontwikkeling van het Register Externe Veiligheidsrisico's (REV) ingebracht in een komend BOB.

Deelprogramma 4 Lokaal Externe veiligheidsbeleid

De uitvoering van de wettelijke taken verlopen volgens planning. Alleen het project 'bijdrage in de gemeentelijke omgevingsvisies' loopt achter. Dit komt doordat veel gemeenten de inwerkingtreding van de Omgevingswet afwachten. De kosten van de wettelijke taken, die momenteel gefinancierd worden met middelen van deelprogramma 4 Lokaal EV-beleid, is uitgevoerd door Cebeon. De resultaten worden gebruikt door het Project Structurele financiering omgevingsveiligheid.

Project Structurele financiering omgevingsveiligheid

In 2018 wordt onderzocht welke activiteiten en structuren uit het programma IOV na de verlenging in stand dienen te blijven voor de borging van een goede uitvoeringspraktijk. Dit gebeurt door een commissie, waarin VNG, IPO en het ministerie IenW vertegenwoordigd zijn, onder voorzitterschap van de heer van Belzen. Dit betreft zowel wettelijke als bovenwettelijke activiteiten die het lopende programma bevat.

Voor de wettelijke activiteiten maakt de commissie van Belzen onder andere gebruik van de resultaten die het onderzoek door Cebeon heeft opgeleverd.

Naast inventarisatie van de activiteiten worden ook eigenaarschap en financiële borging van de activiteiten en structuren onderzocht. Het verminderen en/of wegvallen van de aanvullende middelen vanuit het programma Impuls Omgevingsveiligheid kan knelpunten voor de uitvoeringspraktijk tot gevolg hebben, indien er geen andere middelen beschikbaar komen.

Inhoud	
Managementsamenvatting	2
Inleiding	5
Structurele financiering omgevingsveiligheid.....	5
1 Deelprogramma 1 BRZO.....	7
Doel deelprogramma Brzo.....	7
Financiële voortgang Brzo en algemene rapportage	7
Voortgang en aandachtspunten eerste half jaar	8
Coördinatie VTH	8
Vernieuwing GIR.....	9
Plaatsgebonden risico-onderzoek in versie Safeti-NL 8	10
2 Deelprogramma 2 Publicatiereeks Gevaarlijke stoffen (PGS)	12
Doel deelprogramma PGS.....	12
Financiële voortgang PGS en algemene rapportage	12
3 Deelprogramma 3 Informatie- en Kennisinfrastructuur	13
Doel deelprogramma Informatie- en kennisinfrastructuur	13
Financiële voortgang IKIS en algemene rapportage	13
Voortgang en aandachtspunten eerste half jaar	14
Datainfrastructuur EV/OV	14
Stand van zaken informatieproducten externe veiligheid.....	14
Vorbereiding wet en regelgeving	15
Kennisportaal www.relevant.nl	16
Bijscholing Aandachtsgebieden.....	16
Projecten middelen IOV 2016.....	16
4 Deelprogramma 4 Lokaal Externe veiligheid-beleid.....	18
Doel deelprogramma Lokaal EV-beleid.....	18
Financiële voortgang Lokaal EV beleid en algemene rapportage	18
Voortgang en aandachtspunten eerste half jaar	19
Professionalisering in relatie tot het bevoegd gezag door veiligheidsregio's	19
Innovatieprojecten veiligheidsregio's	19
Professionalisering bevoegd gezag door omgevingsdiensten	20
Visies Omgevingsveiligheid.....	20
Projecten middelen IOV 2016.....	20
5 Secretariaat	22
Financiële voortgang	22
Bijlage 1 Toelichting kosteninschatting vernieuwing GIR.....	23
Bijlage 2 Informatieproducten Informatiehuis externe veiligheid	27

Inleiding

De Impuls Omgevingsveiligheid 2015 – 2018 geeft een impuls aan het milieuveld externe veiligheid en bestaat uit vier deelprogramma's van de decentrale overheden. Het programma sluit aan op de modernisering van het omgevingsveiligheidsbeleid van het ministerie IenW en houdt rekening met de Omgevingswet.

Hoofddoel Impuls Omgevingsveiligheid

Het behouden en verbeteren van de kwaliteit van de uitvoering van het externe veiligheidsbeleid en de regelgeving, anticiperend op de Omgevingswet, door omgevingsdiensten, veiligheidsregio's en bevoegde overheden.

Deze halfjaarsrapportage van de Impuls Omgevingsveiligheid 2018 is een beknoptere versie dan de versies die de afgelopen jaren zijn geschreven. De reden hiervoor is dat de halfjaarsrapportage tegelijk met het programma IOV 2019 is geschreven om aan te kunnen bieden aan het Bestuurlijk OmgevingsBeraad (BOB) op 1 oktober. De werkgroep IOV heeft vervolgens prioriteit gegeven aan het verlengd programma IOV 2019.

Beide stukken zijn in samenhang met elkaar geschreven.

Van de meeste activiteiten zijn de voortgang en eventuele bijzonderheden kort beschreven. Wanneer een activiteit of project niet genoemd is, verloopt deze volgens planning.

In de eindejaarsrapportage IOV 2018 wordt de voortgang van alle projecten beschreven, inclusief de mate waarin zij aan het doel van het deelprogramma bijdragen.

Apart onderdeel van de IOV 2018 is het project "Structurele financiering omgevingsveiligheid" dat uitgevoerd wordt door de commissie van Belzen, waarover hieronder een alinea is geschreven.

Structurele financiering omgevingsveiligheid

In 2018 wordt onderzocht welke activiteiten en structuren uit het programma IOV na de verlenging in stand dienen te blijven voor de borging van een goede uitvoeringspraktijk. Dit gebeurt door een commissie, waarin VNG, IPO en het ministerie IenW vertegenwoordigd zijn, onder voorzitterschap van de heer van Belzen, met Twynstra Gudde als secretaris.

Dit betreft zowel wettelijke als bovenwettelijke activiteiten die het lopende programma bevat. Voor de wettelijke activiteiten maakt de commissie van Belzen onder andere gebruik van het onderzoek naar de kosten van de wettelijke taken die momenteel gefinancierd worden met middelen van de IOV. Dit onderzoek is uitgevoerd door Cebeon en staat beschreven bij de bijzonderheden van deelprogramma 3, bij 'Voorbereiding wet en regelgeving'.

Naast inventarisatie van de activiteiten worden ook eigenaarschap en financiële borging van de activiteiten en structuren onderzocht. Het verminderen en/of wegvallen van de aanvullende middelen vanuit het programma Impuls Omgevingsveiligheid kan knelpunten voor de uitvoeringspraktijk tot gevolg hebben, indien er geen andere middelen beschikbaar komen.

Het Bestuurlijk OmgevingsBeraad heeft aangegeven dat, indien de besluitvorming over het advies van de commissie van Belzen nog in 2019 geïmplementeerd kan worden, er geen noodzaak meer is voor een verlengd programma IOV 2020.

Vanaf 2020 wordt dan door de betrokken partijen zonder programmafinanciering gewerkt aan omgevingsveiligheid. Als implementatie in 2019 niet mogelijk is, wordt het jaar 2020 als overgangsjaar gebruikt.

Het implementeren van het resultaat van de besluitvorming in het BOB, over het advies van de commissie Van Belzen, krijgt waar nodig een plek in het programma IOV 2019. Dit kan pas écht na het afronden van de besluitvorming door het BOB over de structurele financiering van omgevingsveiligheid, begin 2019. De werkgroep IOV en het management van IPO VNG en IenW bespreken dan de uitkomst van de besluitvorming in het BOB over het eindrapport van de heer van Belzen, in samenhang met het programma IOV 2019 en het eindrapport van IOV 2018, om te bepalen welke vervolgstappen nodig zijn.

Leeswijzer

Deze halfjaarsrapportage geeft een kort overzicht van de resultaten van de activiteiten die tijdens het eerste halve jaar van 2018 binnen de vier deelprogramma's IOV 2018 zijn uitgevoerd.

Per deelprogramma is in de hoofdstukken 1 tot en met 4 beschreven:

- het doel dat het deelprogramma heeft,
- een tabel met de financiële stand van zaken en een korte beschrijving van de voortgang van de projecten, voorzien van een kleurencode (voor betekenis, zie hieronder). De kleurencode is bedoeld om aan te duiden in hoeverre het doel van het programma wordt behaald met de geboekte resultaten,
- Waar nodig wordt een toelichting gegeven of bijzonderheid beschreven.

Betekenis kleurencode

	Project is nog niet opgestart.
	Project verloopt redelijk tot goed volgens (project)plan.
	Project heeft een achterstand ten opzichte van het (project)plan, maar het is mogelijk de achterstand in te halen.
	Projectresultaat loopt (ver) achter, inhalen niet mogelijk.
	Project gestaakt/afgevoerd.

1 Deelprogramma 1 BRZO

Doel deelprogramma Brzo

Een gecoördineerde VTH-uitvoering en monitoring bij Brzo en RIE cat. 4 bedrijven.

Dit deelprogramma draagt hieraan bij door te faciliteren dat:

- de Brzo-OD's en veiligheidsregio's beschikken over gekwalificeerde medewerkers,
- er sprake is van uniforme VTH-instrumenten, inclusief het maken van (samenwerkings)afspraken hierover met de betrokken partijen,
- er inzicht is in de uitvoering van de VTH-taken en de prestaties van de bedrijven door databeheer (vernieuwing van de GIR) en monitoring,
- er sprake is van een goede en efficiënte samenwerking tussen de betrokken overheidspartners (coördinatiepunt voor Brzo-OD's en voor samenwerking met de medeoverheden (Brzo+),
- er wordt geanticipeerd op de Omgevingswet.

Financiële voortgang Brzo en algemene rapportage

IOV 2018, DP 1 Brzo	Totaal budget IOV 2018	Besteding in Euro's	% 1e half jaar	Kleur	Algemene rapportage
Coördinatie uitvoering VTH taken	€ 941.200	€ 378.795	40,2%		De Brzo-omgevingsdiensten en Brzo-veiligheidsregio's geven aan dat het grootste deel van de activiteiten verloopt volgens planning. Een paar projecten zijn getemporiseerd, onder andere door de noodzaak van extra analyses. Dit wordt gerapporteerd in de eindrapportage IOV 2018. De ontwikkeling van een aantal deelproducten van het project Landelijke Benadering Risico bedrijven loopt vertraging op omdat deze samenhangen met de vernieuwing van de GIR.
Monitoring en openbaarheid gegevens	€ 73.000	€ 57.656	79,0%		De te leveren producten en bijdrage daarvoor (zoals Brzo+ monitor) worden conform in IOV programma beschreven doelstelling geleverd. De mogelijke uitbreiding van onderwerpen om te komen tot een 'outputgerichte' werkwijze is geïnventariseerd. Besloten is eventuele vervolgstappen hierop binnen de relevante inhoudelijke projecten op te pakken.
Gemeenschappelijke InspectieRuimte*	Vernieuwing GIR € 1.802.075 Beheer GIR € 200.000 Nieuwe release GIR € 100.000	€ 375.250	17,9%		Het beheer van de huidige gemeenschappelijke InspectieRuimte verloopt volgens plan. De ISZW heeft een reserve uit eerdere jaren op de beheerskosten in mindering gebracht. Hierdoor komt het hier vermelde budget niet overeen met het programma. De beschikbare middelen worden bestemd voor nieuwbouw GIR. Later in het jaar wordt besloten of een nieuwe release van de GIR nodig is, waar eveneens middelen voor in het programma IOV 2018 zijn opgenomen. Er is op dit moment een hoge mate van onzekerheid voor wat betreft de financiering van de vernieuwing van de GIR. Deze problematiek wordt buiten IOV kader opgepakt.

Kennis, opleidingen en kwaliteit	€ 460.600	€ 143.510	31,2%		De activiteiten rondom Kennis en opleidingen lopen op schema. Dit zijn: het afmaken van instrumentaria, de beoordelingen van risico's aardbevingen en overstromingen (extreme natuurlijke verschijnselen), de invloed van hoogwater respectievelijk aardbevingen op constructies en andere vitale voorzieningen. Bij de Brzo-OD's wordt gekeken of en hoe OD-overstijgende inzet ' van gekwalificeerde medewerkers kan worden vormgegeven. Ook de activiteiten rondom kwaliteit lopen op schema. Dit zijn de analyse en aanbevelingen uit de auditrapportage, de implementatie van de landelijke notitie opleidingen en de inventarisatie of er VR-functionarissen zijn die niet aan de maatlat voldoen en het verder opvolging geven aan de aanbevelingen omtrent praktische toepasbaarheid van de VTH kwaliteitscriteria.
Bureau BRZO+	€ 650.000	€ 339.928	52,3%		Het ministerie heeft dit budget doorvertaald in 5,5 fte en 50 k€ voor Bureau BRZO+. Hiervoor zijn de volgende taken uitgevoerd: secretariaatsvoering van gremia BRZO+; ondersteunen van BRZO+ projecten en werkgroepen; uitvoeren monitor t.b.v. Staat van de Veiligheid; organiseren van landelijke kennisdag voor iedereen in het BRZO+ werkveld; organiseren van landelijke afstemmingsdag voor leidinggevenden in het BRZO+ werkveld; uitvoeren centraal loket voor vragen en informatievoorziening.
Landelijke coördinatie	€ 1.081.800	€ 545.189	50,4%		De werkzaamheden lopen op schema.
Plaatsgebonden risico-onderzoek Safeti	€ 80.000	€ 40.000	50,0%		Dit project betreft een aanvullend onderzoek van deze bevinding, om meer inzicht te krijgen voor de gevolgen voor de ruimtelijke planvorming van het nieuwe Safeti rondom een aantal risicobedrijven. Door de problemen met de financiering van de nieuwe GIR is voor dit project een andere financieringsbron gevonden, zie toelichting.
TOTAAL 1^e helft Dp 1 BRZO	€ 4.078.600	€1.840.328	45,1%		Het DP Brzo verloopt redelijk volgens planning. De aandachtspunten staan apart beschreven.

* Het budget voor de vernieuwing van de GIR in 2018 bestaat uit: IOV 2016 (€ 656.000), IOV 2017 (€ 972.000) en IOV 2018 (€ 372.000), totaal €2.000.000. Rekening houdend met de bestedingen van 2017 rest in 2018 een budget € 1.802.075.

Voortgang en aandachtspunten eerste half jaar

Hieronder zijn de voortgang en eventuele bijzonderheden van de activiteiten beknopt beschreven. Wanneer een activiteit of project niet genoemd is, verloopt deze volgens planning.

Coördinatie VTH

a. Brzo-omgevingsdiensten

Hieronder is de voortgang kort en puntsgewijs beschreven. Het geeft aan dat sommige Brzo-projecten volgens de planning verlopen, sommige vertraging laten zien en sommige zijn opnieuw geprioriteerd.

- Als onderdeel van de landelijke aanpak is het Kennisnetwerk ZZS gestart.
- Er wordt een branchedocument Natte Bulk opgesteld.
- Het branchedocument "Vloeibare bulk en VOS maatregelen" is opgeleverd en is voor vaststelling aangeboden.
- Het project UPD is gestart en waarschijnlijk eind van dit jaar afgerond.
- Bij de concernaanpak- accounting (VV 4) is de voortgang beperkt. Op basis van de huidige stand van zaken is het niet mogelijk om uitspraken te doen over de structurele vorm van het accounthouderschap en of en zo ja welke overige concerns in aanmerking komen voor accounthouderschap. In de tweede helft van 2018 wordt door de projectmanagers extra inzet gepleegd en sturing gegeven.
- Het project consolideren van de vergunningen (VV 6) heeft als resultaat dat er een geconsolideerd vergunningsoverzicht is, dat bij iedere Brzo-OD uitgedraaid kan worden. Vervolgens is er een onderzoek uitgevoerd om te onderzoeken of consolideren op voorschriftniveau mogelijk is. Daaruit blijkt dat de kosten en baten dermate ongunstig zijn dat het niet zinvol is dit verder uit te rollen. Er wordt nu samenwerking gezocht met gerelateerde initiatieven, zoals de voorbereiding op het DSO.
- Een herprioritering heeft plaatsgevonden op de risicogerichte aanpak voor toezichtstaken. Qua risicomethodiek is inmiddels een basisniveau bepaald. De vervolgstap is implementatie van dat basisniveau.
- Het opstellen van de een nieuwe inspectie methodiek (LBR, TZ 2/3) hangt samen met de nieuwe gemeenschappelijke InspectieRuimte; GIR. Doordat deze later dan gepland gereed is, vindt nu enkel implementatie plaats van die LBR-onderdelen die IT onafhankelijk zijn.
- Bij het project Uniform melden met de juiste data van ongewone voorvallen zijn de uniforme melding naar ILT in fasen opgedeeld. Definitie van ongewone voorvallen en het verhogen van het aantal meldingen in analyse binnen OD's zijn daar enkele stappen van.
- De resultaten voor Het project Samenwerking bestuurs- en strafrecht voor 2018 zijn veelal gehaald. Dit project wordt in 2019 verder ontwikkeld.

b. Brzo-veiligheidsregio's

- Ontwikkeling instrumentaria: het project Bedrijfsbrandweer integreren in Wabo-advisering, is gestart met begrippenkader bedrijfsbrandweer aanwijzing t.b.v. inwerkingtreding van de Omgevingswet. Dit onderdeel bevordert de uniforme beoordeling en advisering Wabo-vergunning.
- Accounting- concernaanpak is een onderdeel waarvoor het bedrijfsleven en de Brzo-partners belangstelling hebben, maar is sterk vertraagd. Zoals bij de OD's staat beschreven heeft het project in de tweede helft van 2018 extra aandacht nodig en waarschijnlijk ook in 2019.
- De oriëntatie op de advisering Wabo aspecten (wettelijk en bovenwettelijk) is gestart, waaronder 'net niet Brzo'.
- Het actualiseren handreiking advisering omgevingsveiligheid is gestart.
- De Landelijke benadering is het meest omvangrijke onderdeel van de impuls gelden, waarin de verschillende Brzo-partners participeren. Het project heeft enige vertraging opgelopen (zie uitleg Brzo+bureau). VR's maken instrumentaria af die niet direct afstemming nodig hebben met andere Brzo-partners.
- De implementatieplannen rondom het beoordelingsinstrumentaria PGS29 starten in het najaar van 2018. Er is enige vertraging. Het bedrijfsleven (VNO NCW) en de OD's en VR's zijn hierover ingelicht.

Vernieuwing GIR

In de IOV wordt sinds 2016 een nieuwe Gemeenschappelijke InspectieRuimte GIR voorbereid. De GIR is het Brzo+ registratiesysteem waarin alle voorbereiding, bevindingen, conclusies en dergelijke van de Brzo-inspecties worden vastgelegd. Vanuit de GIR worden vervolgens de inspectierapporten opgesteld en worden jaarlijks monitoringsrapportages opgeleverd. Het samenwerkingsverband van omgevingsdiensten, inspectie SZW, veiligheidsregio's en waterkwaliteitsbeheerders waarbinnen dit gebeurt heet Brzo+. Een gemeenschappelijk registratiesysteem zoals de GIR is niet alleen wettelijk verplicht, maar ook een onontbeerlijk instrument bij de afstemming en samenwerking door alle partners. In bijlage 1 is een toelichtende notitie van Brzo+ opgenomen over de vernieuwing van de GIR.

De huidige GIR is inmiddels 12 jaar oud en bevat een aantal verouderde componenten. Daarnaast passen de huidige inzichten rondom inspecties en informatiewensen niet goed in de verouderde opzet van het systeem. Nieuwe eisen en wensen die afwijken van het oorspronkelijke systeem zullen steeds

lastiger te realiseren zijn en de kosten voor het onderhoud zullen relatief blijven stijgen. Ook het risico op veiligheidsinbreuken ('hacken') neemt er door toe. Deskundigen schatten de maximale levensduur van de huidige software op circa twee jaar.

Bij het opstellen van het IOV programma is totaal 2 miljoen euro gereserveerd voor de nieuwbouw van de GIR, verdeeld over de jaren 2016, 2017 en 2018. Deze inschatting is bepaald op basis van de realisatiekosten van de oude GIR. Vervolgens is in 2016 een verkenning uitgevoerd of, in relatie met de Omgevingswet en het bijbehorende DSO, een vernieuwing van GIR wel een verstandige investering is. Uit deze verkenning bleek dat de vernieuwing van GIR verstandig en noodzakelijk is en er geen realistische alternatieven zijn.

De nieuwe GIR moet geschikt zijn om informatie uit te wisselen met andere systemen waaronder ook het Informatiehuis Externe Veiligheid van het Digitaal Stelsel Omgevingswet DSO. Vertraging van het DSO is dan ook merkbaar bij alle systemen die er op aan moeten sluiten.

Resultaten voorfase

Tussen 1 oktober 2017 en 1 mei 2018 is de voorfase uitgevoerd voor de nieuwbouw van de GIR. Een team van experts van ICTU¹ heeft samen met een brede gebruikersgroep in deze periode de functionele eisen vastgesteld op basis waarvan de ontwerpdocumentatie is geschreven. Op dit moment ligt er o.a. een globaal functioneel en technisch ontwerp, inclusief alle eisen ten aanzien van informatiebeveiliging, tests en kwaliteit. Tevens is een plan van aanpak opgeleverd voor de realisatie van het systeem.

Kosteninschatting

In de voorfase van het project is een kosteninschatting gemaakt voor de realisatie van de nieuwe GIR. De kosten á 5,5 miljoen euro zijn hoger dan de (op dit moment nog) beschikbare IOV-middelen á 1,5 miljoen euro. Daarom wordt gestart vanuit een 'basis-groeivariant' waarin in eerste instantie wordt ingezet op een GIR met een nieuw technisch fundament en een ondersteuning van het inspectieproces op een vergelijkbaar niveau als de huidige GIR. De basis-groeivariant bestaat uit analyse- en monitormogelijkheden (evenals de vernieuwende modules) uit de nieuwe inspectiemethodiek. Het benodigd budget van de basis-groeivariant is 3,5 miljoen euro. Hierbij is nog steeds sprake van een budgettair tekort van € 2.000.000 (3.5 – 1.5 miljoen euro). In bijlage 1 is meer informatie over de kosteninschatting, eigenaarschap en beheer te vinden.

De geschatte beheerkosten voor de nieuwe GIR bedragen per jaar ca. 10% van de realisatiekosten en zullen dus in de orde grootte van €300.000 tot € 500.000 uitvallen.

Alvorens over te kunnen gaan tot een "go" op de realisatiefase is het noodzakelijk de benodigde financiering vrij te maken. Hierover worden vanuit BRZO+ op strategisch niveau gesprekken gevoerd met betrokkenen.

Binnen de IOV is onderzocht welke mogelijkheden er zijn om een bijdrage aan het tekort leveren. Er is binnen het beheer van de GIR 2018 een onderbesteding van € 200.000,- die hiervoor ingezet zal worden. Voor het verkrijgen van de rest van de benodigde middelen wordt na de zomer een gescheiden traject doorlopen.

Aandachtspunt vernieuwing GIR

Er is op dit moment een hoge mate van onzekerheid voor wat betreft de toekomstige financiering van GIR. Dat geldt voor de (extra) realisatiekosten maar ook voor de toekomstige beheerkosten. Dit maakt het eigenaarschap en daarmee de juridische verantwoordelijkheid voor de nieuwe GIR erg onaantrekkelijk. Een structurele financiering voor de GIR zou hieraan (deels) tegemoet komen. Het is belangrijk om zo snel mogelijk helderheid te krijgen over het toekomstige eigenaarschap en beheer aangezien vanaf de start van de realisatiefase keuzes gemaakt worden die direct van invloed zijn op de latere beheersituatie.

Plaatsgebonden risico-onderzoek in versie Safeti-NL 8

Het hieronder beschreven onderzoek is tijdens het eerste kwartaal ontstaan uit een aandachtspunt met een zekere urgentie, wat hieronder beschreven staat. Door de werkgroep IOV is besloten dat het noodzakelijk is om het onderzoek uit te voeren, en dat de aanvraag binnen het mandaat van de werkgroep IOV valt. Financiering van het benodigd budget is in de eerste helft van 2018 gevonden uit een onderbesteding van het beheer van de Gemeenschappelijke InspectieRuimte GIR.

¹ ICTU kent een stichtingsvorm en is in 2001 opgericht door VNG en het ministerie van BZK. Alle lagen van de overheid zijn vertegenwoordigd in het bestuur van ICTU. ICTU is overheid, en alle overheden kunnen projecten door ICTU laten uitvoeren. ICTU is een flexibele projectorganisatie die voor overheden snel de juiste mix van interne en externe deskundigheid kan organiseren, tegen reële tarieven. Projecten en programma's kunnen door ICTU vlot en efficiënt worden gestart.

Maar door het nu aanwezige beeld rondom de financiering van de nieuwe GIR, is het niet opportuun om het Safeti project uit de GIR middelen te financieren. Voor de financiering van het Safeti project is een voorlopige oplossing gevonden in het project Kennis, opleidingen en kwaliteit.

Sommige inrichtingen zijn op basis van de aard en vooral de hoeveelheid gevaarlijke stoffen binnen hun inrichting verplicht om, in het kader van vergunningverlening en/of toezicht, kwantitatieve risicoanalyses in te dienen. De kwantitatieve risicoanalyses worden uitgevoerd met door de wetgever voorgeschreven software, algemeen bekend als 'Safeti'. In 2018 is een nieuwe versie, geduid als Safeti-NL 8, beschikbaar gekomen die mogelijk gevolgen kan hebben voor de grootte van de contour van het plaatsgebonden risico, ten opzichte van de ligging van kwetsbare objecten. Hiervoor zijn de gevolgen van de beoogde invoering van Safeti-NL 8 onderzocht door het RIVM, in opdracht van het ministerie IenW.

Activiteit Plaatsgebonden risico-onderzoek

Uit het onderzoek van RIVM blijkt dat er door Safeti 8 de 10-6 contour groter kan worden dan met de oude versie. Dit project betreft een *aanvullend* onderzoek van deze bevinding, om meer inzicht te krijgen voor de gevolgen voor de ruimtelijke planvorming rondom deze risicobedrijven. Het **doel** is dan ook om te onderzoeken of er saneringssituaties ontstaan.

Er is een relatie met het project Bepalen Aandachtsgebieden van het programma MOV van het ministerie IenW. Er is dan ook een procesafspraken gemaakt om beide projecten te verbinden.

Resultaat Plaatsgebonden risico-onderzoek

Per Brzo- regio wordt na de analyse een bevindingenrapport opgesteld.

2 Deelprogramma 2 Publicatiereeks Gevaarlijke stoffen (PGS)

Doel deelprogramma PGS

Een actuele PGS-reeks die de VTH-taken voldoende ondersteunt en aansluit bij de Omgevingswet. Dit deelprogramma draagt hieraan bij door te faciliteren dat:

- de PGS-beheerorganisatie zorg draagt voor een actuele PGS-reeks die aansluit bij de regelgeving,
- de overheid voldoende deskundige capaciteit inzet voor de actualisatie.

Financiële voortgang PGS en algemene rapportage

IOV 2018, DP 2 PGS	Totaal budget IOV 2018	Besteding in Euro's	% 1e half jaar	Kleur	Algemene rapportage
PGS-beheer Nieuwe Stijl	€ 1.100.000	€ 496.025	45,1%		Verwachting is dat 9 PGS-en eind 2018 gereed zijn. PGS 15, PGS 29 en PGS 31 en nog 5 andere PGS-en hebben nog uitloop in 2019 nodig. Het grootste knelpunt dat de vertraging heeft veroorzaakt is de juridische synchronisatie die voor het ministerie SZW noodzakelijk is om PGS-en te kunnen aanwijzen in Beleidsregels.
Borging deskundige inzet	€ 940.000	€ 453.505	48,2%		De inbreng van de overheden verloopt volgens planning. Net als in de andere jaren organiseert de IOV-stuurgroep PGS dat medewerkers vanuit vergunningverlening, handhaving en de veiligheidsregio's in de teams zitting hebben, ondersteund door sparringpartners. Er zijn in 2018 twee netwerkdagen georganiseerd. Eén ervan bevatte naast kennisdeling en netwerkgelegenheid ook een werkbezoek op locatie van een PGS-bedrijf. Bij de andere netwerkdag is specifieke kennis gedeeld over lithiumbatterijen, een actueel onderwerp. Beide netwerkdagen waren goed bezocht en kregen positieve reacties. In het najaar wordt een 'roadshow' georganiseerd over het uitgangspuntendocument (UPD) in de PGS.
TOTAAL DP PGS	€ 2.040.000	€ 949.530	46,5%		Het deelprogramma PGS verloopt volgens planning. Er zijn geen aandachtspunten.

3 Deelprogramma 3 Informatie- en Kennisinfrastructuur

Doel deelprogramma Informatie- en kennisinfrastructuur

Het vervullen van de voorwaarden voor de adequate uitvoering van de VTH- en RO-taken met betrekking tot externe veiligheid, anticiperend op de Omgevingswet, en het tijdens de overgangperiode naar de Omgevingswet in stand houden van het RRGs en het populatiebestand. Dit deelprogramma draagt hieraan bij door te faciliteren dat:

- kennis en informatie wordt georganiseerd en gedeeld,
- de integratie met andere werkvelden wordt bewerkstelligd, anticiperend op de Omgevingswet, door het ontwikkelen van nieuwe werkwijzen.
- de VTH en RO-taken adequaat en uniform worden uitgevoerd door het ontwikkelen en aanbieden van werkstandaarden en (samenwerkings)afspraken hierover met de betrokken overheidspartijen,
- het RRGs en het populatiebestand goed worden beheerd en ontsloten.

Financiële voortgang IKIS en algemene rapportage

IOV 2018, DP 3 IKIS	Totaal budget IOV 2018	Besteding in Euro's	% 1e half jaar	Kleur	Algemene rapportage
Landelijke kwaliteit- en informatiestandaarden	€ 150.000	€ 10.000	6,7%		Een belangrijke databron voor EV is afkomstig van de vergunningen. De omgevingsdiensten zijn hier bronhouder van. Zie verder de paragraaf hieronder. In de tweede helft van 2018 wordt een bestuurlijke handreiking voor waterstof opgesteld, in navolging van die over LNG. Deze LNG-handreiking wordt in de praktijk door uitvoeringsdiensten gebruikt als werkstandaard. Voor het inbedden van de advisering rondom waterstof is het dus logisch om eenzelfde pad te lopen.
Datainfrastructuur EV/OV	€1.052.000	€ 505.551	48,1%		Beheer RRGs: er zijn geen bijzonderheden of afwijkingen te melden. Het beheer verloopt volgens planning. Een toekomstig aandachtspunt staat in het programma IOV 2019: hier start de bouw van het Register Externe Veiligheidsrisico's (onderdeel van het Besluit Kwaliteit Leefomgeving), de toekomstige opvolger van het RRGs. De bouw van de informatieproducten externe veiligheid verloopt voorspoedig. Wel is duidelijk dat enkele activiteiten niet helemaal afgerond zijn in 2018 en in 2019 doorlopen. Zie verder de paragraaf hieronder.
Vorbereiding wet en regelgeving	€ 250.000	€ 141.029	56,4%		Vorbereiding wet- en regelgeving bestaat uit de activiteiten Ontwerp Veilige omgeving en uit de uitvoering van het onderzoek naar de kosten van de wettelijke EV-taken. Dit onderzoek is uitgevoerd door Cebeon. Zie verder de paragraaf hieronder.
Bijscholing Aandachtsgebieden	€ 90.000	€ 69.136	76,8%		De bijscholingen aandachtsgebieden starten in september 2018. Eerder was niet mogelijk doordat gewacht moest worden op de definitieve wetteksten. Zie verder bij de bijzonderheden hieronder.

Kennisportaal Relevant	€ 162.000	€ 106.377	65,7%		Het reguliere beheer van het kennisportaal verloopt volgens planning. De vernieuwing die in de afgelopen jaren in gang was gezet is afgerond. De structurele verankering van Relevant, die nu volledig afhankelijk is van de IOV, is ingezet. Hier zijn additionele middelen voor nodig. Zie verder de bijzonderheden hieronder.
Landelijk expertisenetwerk externe veiligheid	€ 680.000	€ 415.402	61,1%		Dit project bestaat uit meerdere activiteiten: ondersteuning van het kennisnetwerk via de provincies, de ondersteuning van de werkgroep Omgevingsveiligheid, de kennistafels externe veiligheid en het jaarcongres Relevant. Alle activiteiten lopen volgens planning. De Kennistafel Buisleidingen en Basisnet worden samengevoegd.
TOTAAL DP IKIS 1^e helft 2018	€2.674.000	€1.231.575	46,1%		Het deelprogramma IKIS verloopt volgens planning. De aandachtspunten staan apart beschreven.

Voortgang en aandachtspunten eerste half jaar

Hieronder zijn de voortgang en eventuele bijzonderheden van de activiteiten beknopt beschreven. Wanneer een activiteit of projecten niet genoemd is, verloopt deze volgens planning.

Datainfrastructuur EV/OV

Aanleiding voor dit project is het de Omgevingswet. Bij de Omgevingswet wordt eveneens gewerkt aan het Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO). In de toelichting van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet voor de Tweede Kamer (juni 2018), staat dat digitaliseren een belangrijk hulpmiddel is voor een goede en eenvoudige uitvoering van de Omgevingswet.

Het project Datainfrastructuur EV bestaat uit een aantal activiteiten die door de projectgroep Datainfrastructuur worden uitgevoerd en/of begeleid. De projectgroep bestaat voornamelijk uit medewerkers van omgevingsdiensten en heeft relaties met de veiligheidsregio's.

In 2018 komt het werk dat de projectgroep in de voorafgaande jaren heeft uitgevoerd tot daadwerkelijke informatieproducten. Deze (geautomatiseerde en gedigitaliseerde) informatieproducten zullen onderdeel worden van het informatiehuis externe veiligheid. Er is echter onzekerheid over de informatiehuisen. Vanuit het DSO wordt hierover pas op 1 januari 2021 een besluit genomen. Doordat er concrete producten worden opgesteld in het programma IOV, met het oog op verankering in het informatiehuis externe veiligheid c.q. DSO, is deze onzekerheid onwenselijk. Via een apart traject wordt dit punt in samenhang met de ontwikkeling van het Register Externe Veiligheidsrisico's (REV) onder de aandacht gebracht van het Bestuurlijk OmgevingsBeraad.

Stand van zaken informatieproducten externe veiligheid

Populatieservice

De populatieservice koppelt populatiedichtheden aan de EV-rekentools. In 2018 gaat de Populatieservice in de beheerfase. Aanvullend zijn een aantal ontwikkelactiviteiten uitgevoerd en/of voorzien:

Kwetsbare Objecten Externe Veiligheid

In 2018 is de eerste versie opgeleverd van het systeem Kwetsbare Objecten Externe Veiligheid (voorheen KOEVIS). Deze is via Relevant te benaderen. Het systeem KO-EV biedt een actueel en accuraat overzicht van de aard en ligging van 'kwetsbare objecten' zoals die in de *huidige EV-wet- en regelgeving* zijn bepaald. Dit informatieproduct is verbonden met de gegevensservice Kwetsbare locaties en gebouwen, zie hieronder.

Gegevensservice (zeer/bepert) Kwetsbare locaties en gebouwen

Dit informatieproduct biedt actueel en accuraat overzicht te bieden van de aard en ligging van 'kwetsbare objecten' zoals die in *onder de Omgevingswet* zijn bepaald Het informatieproduct

Gegevensservice (zeer/bepoort) Kwetsbare Gebouwen en Locaties en (KGL) is geautomatiseerd samengesteld uit meerdere bronbestanden, zoals de Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT) en BRT (Basisregistratie Topografie), de waardering onroerende zaken (WOZ, voor de typering van woongebouwen), Handelsregister (HR, voor bedrijven) en landelijke (kern)registraties zoals Landelijk Register Kinderopvang en Peuterspeelzalen (LRKP, voor de bepaling van kinderopvanglocaties) en gegevens van DUO (dienst uitvoering onderwijs, voor de bepaling van scholen). De bestanden worden bijeengebracht en gelinkt. Op basis van slimme “bedrijfsregels” wordt van elk object/locatie een indicatie gegeven van de mate van kwetsbaarheid, gerelateerd aan de definities in het Bkl. De inzichten en ontwikkelingen die worden opgedaan ten aanzien van de waarschijnlijkheid van kwetsbaarheid is bruikbaar voor de huidige en de toekomstige database voor kwetsbare objecten.

Landelijke Signaleringskaarten EV

Op deze landelijk dekkende signaleringskaart worden alle relevante risicobronnen met hun relevante risicoafstanden, effectgebieden en ruimtelijke plannen geografisch getoond in relatie tot de kwetsbare objecten in hun omgeving. Zo bevat het voor de RO-gebruikersgroep een QuickScan, een EV-analyse op hoofdlijnen, waarbij het resultaat met GIS-viewer zichtbaar is. De doelgroep zijn professionals die de digitale informatie gebruiken voor RO-toepassingen, vergunningverlening, toezicht en handhaving en beleidsvorming.

De afgelopen periode zijn de regionale Signaleringskaarten doorontwikkeld tot een landelijk dekkend systeem. Een functioneel en technisch ontwerp voor een landelijk systeem Signaleringskaart EV versie 1.0 is opgeleverd, die verder uitgebouwd wordt naar een landelijke EV Signaleringskaart 2.0. Een handleiding voor de gebruiker wordt opgesteld. De Signaleringskaart 2.0 zal naar verwachting pas begin 2019 voor iedereen beschikbaar gesteld worden. Hier is meer budget voor nodig dan nu in het programma IOV 2019 is geraamd. Tegelijkertijd is er in 2018 budget ongebruikt gebleven in de activiteit ‘Ontwikkeling Informatiehuis OV i.h.k.v. DSO’. Door vertraging in de besluitvorming rondom de informatiehuizen zal het Bestuurlijk OmgevingsBeraad mogelijk met een separaat verzoek gevraagd worden dit budget in te zetten voor de afronding van de landelijke signaleringskaart in 2019.

Gegevenswasstraat Risicobronnen EV

De gegevenswasstraat is geen informatieproduct maar een hulpmiddel om een actueel, volledig en juist gegevensbestand met risicobronnen te verkrijgen. Voor de juiste EV-taakuitvoering en de Signaleringskaart is een actueel en betrouwbaar bestand erg belangrijk. Eén van de meest prioritaire activiteiten in 2018 is het op orde brengen van de datakwaliteit van risicobronnen.

Landelijke kwaliteit- en informatiestandaarden

De wijze van deze digitale registratie is een belangrijk aandachtspunt, omdat een overeenkomstige wijze van registreren de datakwaliteit verhoogt en de automatische koppelingen vergemakkelijkt met systemen als het nieuwe register, de signaleringskaart en andere informatieproducten. Het DSO en het IHEV stellen hier ook eisen aan, de landelijk informatiestandaarden. Dit is vanaf 2019 onderdeel van DP5.

De OD's slaan de vergunning-gegevens in zaaksystemen op m.b.v. VTH-applicaties. In deze zaaksystemen worden de gegevens rond de vergunning-afhandeling geadmistreerd en vindt (vooralnog) de (bij voorkeur digitale) registratie van vergunningen plaats, inclusief de archiefsystemen met afgehandelde vergunningen. De wijze van deze digitale registratie is een belangrijk aandachtspunt voor de datakwaliteit én voor de automatische koppelingen met systemen als het nieuwe register, de signaleringskaart en andere informatieproducten. Er vanuit gaande dat alle EV-relevante vergunningen worden afgehandeld door de 29 omgevingsdiensten, zijn afspraken nodig met alle leveranciers van standaard VTH-applicaties. Dit onderdeel vormt een belangrijke uitdaging voor de komende jaren. De eerste stap is hierin gezet met de Pilot Zaakstelsel ODMH.

Voorbereiding wet en regelgeving

In de eerste maanden van 2018 is een onderzoek uitgevoerd naar de kosten van de wettelijke taken die momenteel gefinancierd worden met middelen van de IOV, deelprogramma 4 Lokaal EV-beleid. In dit zogenoemde Cebeon onderzoek is gewerkt aan de objectivering van de kosten die lokale EV-taken met zich meebrengen en een goede basis te creëren voor kengetallen externe veiligheid.

Het doel van het onderzoek is antwoord te geven op de vraag hoeveel tijd en kosten de bevoegd gezagen en hun uitvoerende diensten besteden aan diverse taken op het gebied van lokale externe veiligheid. Onderzocht worden de externe veiligheidstaken op gebied van het Bevi, BevT, BevB en Basisnet, met betrekking tot vergunningverlening, toezicht, handhaving, het ruimtelijk spoor en routing gevaarlijke stoffen. Ook het onderhoud van EV-data (GIS) valt hieronder, omdat actuele data essentieel zijn voor een adequate uitvoering van de EV-taken.

Het eindrapport is bijna klaar en zal gepubliceerd worden zodra dit kan. De resultaten worden meegenomen in het onderzoek dat uitgevoerd wordt door de commissie van Belzen (zie inleiding). De kosten van het onderzoek door de commissie van Belzen worden gedekt door de onderbesteding van de IOV 2017. Hierdoor is een budget van € 177.507,00 beschikbaar. De commissie is recent gestart, waardoor er geen financiële voortgang is te melden.

Kennisportaal www.relevant.nl

De afgelopen twee jaar is onderzoek gedaan naar de diverse websites op het gebied van externe veiligheid. Geconcludeerd is dat er sprake is van een versnipperd werkveld externe veiligheid en dat dit tot uiting komt in de veelvoud aan websites. Echter, deze websites dienen allemaal een eigen doel en/of doelgroep: er is geen of nauwelijks dubbeling op inhoudelijk gebied.

Ook Relevant heeft een eigen doelgroep en dient een eigen doel, maar is geheel afhankelijk van de IOV-middelen. Dat is ongewenst voor een structurele activiteit en dus is onderzocht bij welke kennisportaal Relevant zich het best kan aansluiten. De kennisportaal Kennisnet van OmgevingsdienstNL is hierbij de meest logische optie gebleken. Op dit kennisportaal is de 'kolom' van externe veiligheid leeg gebleven, met een verwijzing naar www.relevant.nl. Dit is bewust gedaan om dubbelingen te voorkomen.

Een andere logische ontvanger leek Infomil, maar het karakter van de twee kennisportalen blijkt teveel te verschillen. Websites zoals die van Brzo+ en NEN sluiten niet aan op het gebied van de doelgroep en inhoud. Tot nu toe is Kennisnet van Omgevingsdienst NL de meest geschikte ontvanger van Relevant. Zie ook www.omgevingsdienst.nl/OverODNL/Kennisnet+ODNL.

Aandachtspunt kennisportaal Relevant

Het is dan ook verstandig om de laatste jaren van de IOV te gebruiken voor het structureel inbedden van www.relevant.nl. Hiervoor moet de gehele inhoud worden opgezet naar een ander Content Management Systeem (CMS), namelijk dat van Mett. Mett levert het CMS en is host van Kennisnet.nl.

Indien het Bestuurlijk OmgevingsBeraad hier goedkeuring voor geeft, wordt in de tweede helft van 2018 gestart met een onderzoek naar de kosten en randvoorwaarden die spelen rondom de omzetting, inclusief het organiseren van het inhoudelijk en technisch beheer, aansluitend op dat van Kennisnet.nl. Aandacht is er, om zoveel mogelijk van de huidige functionaliteiten te behouden.

Zodra het advies van de commissie van Belzen over de kennisportaal Relevant bekend is, kan de besluitvorming over - en budgettering van de omzetting verder uitgewerkt worden.

Bijscholing Aandachtsgebieden

De bijscholingen aandachtsgebieden starten in september. De inschrijving is gestart. Ten tijd van het schrijven van deze rapportage hebben zich al ongeveer 200 mensen ingeschreven. De bijscholingen worden gecombineerd gegeven met de regioessies van het ministerie IenW en worden verspreid over heel Nederland gegeven. In de eerste helft van het jaar is de bijscholing vormgegeven. Het is van groot belang dat de inhoud naadloos aansluit aan de wetteksten. Doordat deze pas in juli in de Staatscourant zijn gepubliceerd, kon de bijscholing niet eerder starten dan direct na de zomer. Rekening houdend met de €30.000 die beschikbaar is gesteld vanuit de innovatiegelden van de veiligheids-regio's is er 58% van het budget uitgegeven. De resterende 50K is voldoende voor het geven de cursussen zelf en de coördinatie ervan in de tweede helft van 2018.

Projecten middelen IOV 2016

In 2018 worden vijf projecten uitgevoerd met middelen uit een onderbesteding van de IOV 2016 eerdere jaren.

1. *Aansluiting Omgevingsdiensten aan Informatiehuis OV i.h.k.v. DSO.* Dit project betreft een onderzoek naar de mogelijkheden en aandachtspunten om de omgevingsdiensten aan het DSO aan te laten sluiten. Enkele bevindingen van het onderzoek (tot zover) zijn hieronder opgenomen.
 - I. Bij de voorbereidingen op de Omgevingswet door de OD's ligt, kijkend naar de Landelijke Voorzieningen (DSO-LV), het accent op de informatiseringsaanpak en de ICT vertaalslag daarvan. Bij de OD's groeit het besef over de noodzaak om de beleidscyclus ook inhoudelijk dekkend te maken.
 - II. Er zijn in het EV-veld, ook vanuit het IOV programma, goed bruikbare bouwstenen gereed of in de maak. Hierover is echter geen afgestemd en samenhangend beeld bij

de verschillende partijen. Ook binnen de verschillende partijen kunnen deze beelden sterk van perspectief verschillen.

- III. Partijen zien de noodzaak om in samenhang te ontwikkelen en een gezamenlijk referentiekader te hanteren. De

beleidscyclus, vormgegeven vanuit de principes en (kern)instrumenten van de Omgevingswet, zou hiervoor een handvat kunnen bieden. Zie de figuur hiernaast.

- IV. De betrokkenheid bij de ontwikkelingen worden nu vooral nog vorm gegeven vanuit de inhoudelijke specialisten. Verbreding van betrokkenheid binnen en over de organisaties is noodzakelijk.
- V. In de aanpak van de verschillende projecten wordt het verband tussen de ontwikkelingen binnen het kader van de huidige wetgeving en de tegelijk lopende voorbereidingen in de transitie naar de Omgevingswet/ MOV voldoende gemanaged. Voor de individuele partijen waar deze projectresultaten terecht gaan komen en die te maken hebben met genoemde transitie is dit verband niet altijd duidelijk.

2. *Ontwikkeling Informatiehuis OV i.h.k.v. DSO.* Door vertraging en onzekerheid rondom de informatiehuizen is een onderbesteding ontstaan. Naar verwachting is eind 2018 of begin 2019 meer duidelijkheid over het informatiehuis externe veiligheid én en wordt ook in het advies van de commissie van Belzen duidelijk voor welke aan ICT gerelateerde projecten-activiteiten een structurele borging van belang is en hoe de financiering geborgd kan worden. Om deze reden wordt overwogen separaat te komen tot een voorstel voor doorschuiven van de onderbesteding naar 2019, voor de uitwerking van de adviezen over Datainfrastructuur externe veiligheid.
3. *Cursus cultuuromslag.* Dit project is nog in de opstartfase. Het initiëren van een cultuuromslag klinkt makkelijker dan gedaan. Wat meestal bedoeld wordt met ‘cultuur’ omvat een onbewuste, ongeschreven norm, en waarden die van invloed zijn op het professionele gedrag. Zoiets in één cursus voor alle EV-gerelateerde organisaties in heel Nederland te vangen is dan ook wat ambitieus. Daarbij komt dat een ‘cultuuromslag’ niet het doel is, maar een middel om een integrale afweging in de Omgevingswet te stimuleren. Gedacht wordt dan ook om, samen met het ministerie IenW, een praktijkcursus ‘Externe veiligheid in de integrale afweging’ op te starten. Met OD’s, VR’s, GGD’s en waterschappen wordt een fictieve casus behandeld waarbij het doel is om een integraal besluit te nemen. Het is onzeker of dit project eind 2018 is afgerond. Als dat niet het geval is, zal in een separaat traject, volgens de bestaande kaders, een voorstel worden gedaan voor het doorschuiven van de onderbesteding 2018 naar 2019 om zo alsnog het beoogde eindresultaat te behalen.
4. *Aandachtsgebieden in omgevingsplannen.* Het is praktisch en haalbaar om de aandachtsgebieden (die momenteel worden berekend van Brzo-bedrijven en t.z.t. ook voor Bevi-bedrijven) op te nemen in de Signaleringskaart, onderdeel van het project DIS. Hiermee levert de Signaleringskaart het GIS-bestand voor deze contouren (achter wachtwoord) aan IenW. Ook zijn de contouren dan digitaal beschikbaar voor de professional, die er vanaf augustus 2018 op moeten anticiperen, omdat de wetteksten zijn gepubliceerd.
5. *Aandachtsgebieden in vergunningen.* Het verzoek van de industrie om meer inzicht te hebben in de consequenties van het gemoderniseerde omgevingsveiligheidsbeleid heeft tot dit project geleid. In de afgelopen maand zijn door de BRZO-OD’s de eerste gegevens (QRA-rapport en PSU-file) van verschillende Brzo-bedrijven gecontroleerd conform een vastgesteld stappenplan. Deze zijn aangeleverd aan de onderzoeksbureaus ten behoeve van het berekenen van de aandachtsgebieden. Zodra de aandachtsgebieden zijn berekend worden de resultaten gecontroleerd door de BRZO-OD’s. De BRZO-OD’s bereiden ondertussen een tweede set aan gegevens voor. Het budget is voor ongeveer 50% besteed.

4 Deelprogramma 4 Lokaal Externe veiligheid-beleid

Doel deelprogramma Lokaal EV-beleid

Geborgde, adequate en gecoördineerde beleidsvorming en uitvoering van VTH-taken en RO-taken door omgevingsdiensten en veiligheidsregio's.

Dit programma draagt hieraan bij door:

- het versterken van de samenwerking in de lokale uitvoeringspraktijk.
- het onderhouden en verbeteren van de kwaliteit van uitvoering van VTH-taken en RO-taken.
- een goede anticipatie op de Omgevingswet, voornamelijk door het faciliteren van externe veiligheid in omgevingsvisies.

Financiële voortgang Lokaal EV beleid en algemene rapportage

In de onderstaande tabel is de besteding per onderdeel opgenomen. De uitvoering van deze onderdelen wordt voornamelijk gedaan door de uitvoerende diensten van de bevoegd gezagen: de omgevingsdiensten en de veiligheidsregio's.

IOV 2018, DP 4 Lokaal EV beleid	Totaal budget IOV 2018	Besteding	%	Kleur	Algemene rapportage
Professionalisering VR's	€ 2.500.000	€ 1.412.797	56,5%		De uitvoering van de wettelijke taken door de veiligheidsregio's voor het bevoegd gezag zijn verdeeld over een drietal thema's: Ondersteuning RO, Ondersteuning VTH (milieu) en Samenwerking VR's. Zie de paragraaf hieronder.
Innovatieprojecten VR's	€ 326.000	€ 190.761	58,5%		Er zijn 5 projecten uitgevoerd: 1. Opleidingen explosieven 2. Multiadvisering 3. Aandachtsgebieden bijscholing 4. Landelijk Expertise Centrum OmgevingsVeiligheid 5. Kernwaarden t.b.v. omgevingsvisies Zie de paragraaf hieronder.
Professionalisering i.r.t. bevoegd gezag	€ 3.235.000	€ 1.909.139	59,0%		Dit onderdeel bestaat uit meerdere wettelijke activiteiten, namelijk EV-adviezen in de vergunningverlening, toezicht en handhaving en EV-adviezen voor in de gemeentelijke ruimtelijke plannen. Bij deze EV-adviezen voor RO worden ook risicoberekeningen voor het plaatsgebonden risico (PR) en de verantwoording van het groepsrisico (GR) uitgevoerd. Daarnaast worden analyses uitgevoerd om veiligheidswinst en -verlies te bepalen wanneer sprake is van nieuwe ruimtelijke plannen en/of maatregelen aan de bron of bij de ontvanger. Zie de paragraaf hieronder.
Visies omgevingsveiligheid	€ 800.000	€ 199.080	24,9%		Er is een flinke onderbesteding zichtbaar. In sommige provincies wordt zeer actief aan EV in omgevingsvisies gewerkt, maar veel gemeenten wachten

					de inwerkingtreding van de Omgevingswet af. Zie de paragraaf hieronder.
Groepsrisico (MOV) *	€ 1.525.000	€ 275.443	18,1%		In deze EV-adviezen voor VTH en RO wordt ook gebruik gemaakt van het budget voor de verantwoording van het groepsrisico , omdat dit een onlosmakelijk onderdeel is hiervan. De aparte tijdschrijfpst wordt gebruikt voor het zich eigen maken van het gemoderniseerde omgevingsveiligheidsbeleid en communicatie hierover naar de gemeenten.
Transport Gevaarlijke stoffen	€ 275.000	€ 111.373	40,5%		Er worden specifieke activiteiten uitgevoerd op het gebied van transport van gevaarlijke stoffen, zoals ontheffingen en RO-adviezen bij grote mobiliteitsprojecten en rondom emplacementen.
TOTAAL DP Lokaal EV-beleid	€ 8.770.000	€ 4.098.593	46,7%		

* de ureninzet voor groepsrisico wordt over het algemeen opgenomen in de EV-adviezen op gebied van VTH en RO. Deze aparte post wordt gebruikt voor het zich eigen maken van het gemoderniseerde omgevingsveiligheidsbeleid en communicatie hierover naar de gemeenten.

Voortgang en aandachtspunten eerste half jaar

Hieronder zijn de voortgang en eventuele bijzonderheden van de activiteiten beknopt beschreven. Wanneer een activiteit of projecten niet genoemd is, verloopt deze volgens planning.

Professionalisering in relatie tot het bevoegd gezag door veiligheidsregio's

De ondersteuning van de VTH-taken betreft het adviseren of in een vroegtijdig stadium meedenken in het kader van omgevingsvergunningen voor Bevi-inrichtingen, zoals o.a. voorgeschreven in art. 12 Bevi (Besluit externe veiligheid inrichtingen). De vraag is in de eerste helft van 2018 ongeveer even hoog als die in het eerste half jaar van 2017.

Onder de ondersteuning bij RO vallen werkzaamheden als het ondersteunen bij ruimtelijke plannen, ruimtelijke onderbouwingen en bestemmingsplannen, zoals o.a. voorgeschreven in art. 13 Bevi. Daarnaast wordt binnen meerdere veiligheidsregio's/ landsdelen gewerkt aan de ondersteuning van het bevoegd gezag bij de vorming van omgevingsvisies. Dit wordt gedaan in projectvorm en varieert van inbreng van kennis op brand- en rampenbestrijding tot actief meedenken over de invulling van (veiligheid) thema's binnen het grondgebied van gemeenten. Hierin lijkt een discrepantie zichtbaar ten opzichte van de omgevingsdiensten. Deze uitvoeringsdiensten gaan gelijk op wat betreft de stijging van het aantal EV-adviezen voor VTH en RO, maar uit de rapportages blijkt dat de veiligheidsregio's actiever betrokken worden bij het ondersteunen van de gemeentelijke visies dan de omgevingsdiensten, met uitzondering van de actieve provincies.

De (niet-wettelijke) activiteit Samenwerking Veiligheidsregio's betreft onder andere de harmonisatie van werkprocessen en producten en een actieve landelijke uitwisseling van kennis en ervaring.

Innovatieprojecten veiligheidsregio's

Bijscholing explosieven

Circa 45 adviseurs hebben een tweedaagse cursus gevolgd over explosieven. Hierin kwamen zowel theorie als praktijk aan bod. Hierdoor hebben de adviseurs een beter beeld van de gevolgen van een explosie en kunnen deze kennis toepassen in hun advisering over ruimtelijke ordening en vergunningen.

Multi-advisering

Gedurende 2017 is in pilot/ projectvorm met andere diensten gezocht naar manieren waarop, vanuit meerder invalshoeken en belangen, een zogenaamd Multi-advisering opgezet kan worden. Er is een

start gemaakt met de op te leveren blauwdruk die andere veiligheidsregio's helpt bij het integraal adviseren met andere partijen.

Bijscholing Aandachtsgebieden

In 2018 wordt vanuit deelprogramma 4 in samenwerking met deelprogramma 3 voorzien in een set van bijscholingsdagen op het gebied van de aandachtsgebieden. Deze dagen worden na de zomer en in het najaar gehouden en zijn verdeeld over heel Nederland. Hiervoor is vanuit deelprogramma 4 € 30.000,- beschikbaar.

Landelijk Expertise Centrum OmgevingsVeiligheid

De kwartiermaker van het LEC Omgevingsveiligheid heeft in het eerste semester van 2018 een netwerk opgebouwd met de partners die een rol spelen in de vorming van een Landelijk Expertisecentrum Omgevingsveiligheid. Dit heeft tevens bijgedragen aan een duidelijker beeld van de gezamenlijke doelen van het expertisecentrum. Er is een eerste netwerkdag georganiseerd om kennis te delen en het expertisecentrum aan een groter publiek te presenteren. Naar aanleiding van deze netwerkdag zijn er al verzoeken binnengekomen voor ondersteuning in een project vanuit het LEC OV. Inmiddels heeft het LECOV daarnaast ook een postbus en website.

Kernwaarden

Binnen het project kernwaarden wordt een aantal deelprojecten samengevoegd tot één geheel. Onderdeel hiervan is onder andere het opleveren van infobladen die voor brandweer en andere partijen te gebruiken zijn. Het 1e en belangrijkste infoblad 'Energietransitie' wordt voor de zomer opgeleverd en het is de bedoeling deze in september door de vakgroep te laten vaststellen. Het 2e infoblad gaat om 'mobiliteit'. Het is de verwachting dat dit blad in het najaar wordt opgeleverd en het is de bedoeling deze in november door de vakgroep te laten vaststellen. Het 3e en 4e infoblad lopen wat achter op schema, eind 2018 zal al wel een 1e concept beschikbaar zijn, maar het project gaat doorlopen in 2019. Daarnaast is in het eerste jaar gewerkt aan de afronding van de kernwaarden van Brandweer Nederland voor in gemeentelijke omgevingsvisies. Dit document waar regio's en bevoegde gezagen uit kunnen putten in inmiddels gereed en opgeleverd aan de vakgroep. Tot slot wordt door meerdere regio's gewerkt aan specifieke planregels om de kernwaarden en belangen van Brandweer Nederland in omgevingsplannen te kunnen borgen. De eerste resultaten worden hiervoor eind dit jaar verwacht zodat deze in de praktijk gebracht kunnen worden.

Professionalisering bevoegd gezag door omgevingsdiensten

In sommige provincies wordt gewerkt aan specifieke actualisaties van de vergunningen voor bepaalde categorieën bedrijven. Bij veel provincies is de inzet hoger dan de beschikbare middelen vanuit het IOV. Die provincies financieren de extra benodigde middelen.

Op gebied van saneringen: BEVT, buisleidingen en inrichtingen blijkt dat er heel weinig situaties zijn en wanneer dit toch het geval is, dat de omgevingsdiensten niet altijd worden gevraagd om te ondersteunen bij eventuele saneringssituaties. Deze middelen worden door de omgevingsdiensten dan ook ingezet voor de reguliere vergunningadviezen.

Visies Omgevingsveiligheid

Er is een groot verschil te zien tussen de provincies onderling rondom de inzet voor de gemeentelijke visies. Bij sommige provincies is de inzet groot, zoals in de provincies Fryslân en Noord-Brabant. De visietrajecten kennen een lange doorlooptijd. Wel is duidelijk te zien dat er op provinciaal of regionaal niveau veel onderlinge afstemming is bij dit onderwerp, in de vorm van een gezamenlijke aanpak, een blauwdruk die wordt ontwikkeld voor andere gemeenten, of een andere vorm van kennis- en ervaringsuitwisseling. In deze trajecten is ook aandacht voor het nieuwe instrumentarium van de Omgevingswet en de aandachtsgebieden omgevingsveiligheid.

In sommige provincies wordt niet gewerkt aan externe veiligheid in Omgevingsvisies, of worden de omgevingsdiensten niet gevraagd om hierbij betrokken te zijn. Veel gemeenten wachten de inwerkingtreding van de Omgevingswet af.

Projecten middelen IOV 2016

Met middelen van de onderbesteding van IOV 2016 wordt het project Implementatie Modernisering Omgevingsveiligheid uitgevoerd. Het project bevindt zich nog in de startfase waardoor een onderbesteding aan het einde van het jaar wordt verwacht. Dit project loopt door in 2019, als onderdeel van deelprogramma 5.

Implementatie MOV in werkprocessen van omgevingsdiensten en veiligheidsregio's

In het programma IOV 2018 staat deze activiteit onderverdeeld over de omgevingsdiensten en veiligheidsregio's apart. Ondertussen is gebleken dat er voldoende synergie is om het project gezamenlijk uit te voeren. Zowel de projectleiding als de budgetten zijn samengebundeld tot één project.

De huidige wet- en regelgeving voor externe veiligheid is complex en leidt ertoe dat vaak pas bij het opstellen van bestemmingsplannen berekeningen voor het groepsrisico worden gemaakt en advies aan de veiligheidsregio en (soms) de omgevingsdienst wordt gevraagd. In de praktijk blijkt dat dit een veel te laat stadium in het ruimtelijk planproces is om nog wezenlijke invloed op het plan uit te oefenen en daarmee daadwerkelijk de veiligheid te verbeteren.

Eén van de doelstellingen van het programma MOV is om veiligheid van meet af aan te betrekken bij het planproces. Dit heeft onder andere geleid tot de ontwikkeling van twee nieuwe instrumenten, te weten aandachtsgebieden en voorschriftengebieden. Het bevoegd gezag moet straks keuzes gaan maken over hoe om te gaan met deze nieuwe instrumenten. De omgevingsdiensten en veiligheidsregio's willen graag een adviesrol bij het opstellen van omgevingsvisies en -plannen, maar wat dit betekent voor de huidige werkprocessen en adviesproducten is nog niet duidelijk. Dit project betreft het uitvoeren van een onderzoek wat de implementatie van MOV in de praktijk betekent voor de werkprocessen en de adviesproducten van de omgevingsdiensten en veiligheidsregio's. Het project richt zich zowel op consequenties voor de (interne) werkprocessen als op de (nieuwe) adviesproducten van deze organisaties.

5 Secretariaat

De Provincie Zuid-Holland in haar rol als secretaris coördineert, communiceert, administreert, monitort en sluisst de middelen van de deelprogramma's 1 BRZO, 2 PGS, 3 IKIS en 4 Lokaal EV-beleid – deel Veiligheidsregio's door naar de organisaties die trekker zijn van de activiteiten uit dit deelprogramma.

Financiële voortgang

Van het beschikbaar budget á € 234.590 is er € 132.438 besteed, wat neerkomt op 56,5%. De lichte overschrijding is te verklaren door extra werkzaamheden van de programmacoördinator die nodig zijn voor het verankeren van een aantal structurele projecten van deelprogramma 3 (kennisportaal Relevant en Datainfrastructuur) en de begeleiding van het Cebeon onderzoek.

Bijlage 1 Toelichting kosteninschatting vernieuwing GIR

In de onderstaande notitie van bureau Brzo+ is de toelichting opgenomen van het belang van de Gemeenschappelijke InspectieRuimte en hoe de huidige kosteninschatting tot stand is gekomen.

In opdracht van het directeurenoverleg BRZO+ is - na een korte kwartiermaker fase - in oktober 2017 gestart met de voorbereidingen op de bouw van een nieuw BRZO+ registratiesysteem, de opvolger van de huidige GIR.

Hierbij is gekozen om het project in twee delen te splitsen (een voorfase en een realisatiefase) met daartussen een nadrukkelijk beslismoment. In de afgelopen maanden is de voorfase uitgevoerd waarbij op globaal niveau zowel technisch als functioneel een ontwerp gemaakt is van het nieuwe systeem. Hierbij is een eerste inschatting gemaakt van de realisatiekosten; deze blijken hoger te zijn dan het via IOV beschikbaar gestelde budget.

Het BRZO+ registratiesysteem (GIR)

In Nederland worden de 400 meest risicovolle bedrijven geïnspecteerd op basis van het Besluit risico's zware ongevallen (Brzo). Hierin staat vastgelegd dat de veiligheidsinspecties bij deze bedrijven uitgevoerd moeten worden door een inspectieteam van omgevingsdiensten, inspectie SZW, veiligheidsregio's en waterkwaliteitsbeheerders. Alle voorbereiding, bevindingen, conclusies etc. van deze inspecties wordt vastgelegd in de Gemeenschappelijk Inspectie Ruimte (GIR). Vanuit de GIR worden vervolgens de inspectierapporten opgesteld en worden jaarlijks monitoringsrapportages opgeleverd. Het samenwerkingsverband waarbinnen dit gebeurt heet BRZO+.

Belang van GIR voor de samenwerking

Een belangrijke pijler in de samenwerking binnen BRZO+ is het feit dat de diensten die Brzo-inspecties uitvoeren bij bedrijven gebruik maken van dezelfde inspectiemethodiek. Dit betekent dat er weliswaar verschillende diensten met ieder hun eigen expertise bij één bedrijf over de vloer komen, maar dat de inspectiemethode en ook de afwegingskaders goed zijn afgestemd. Hierdoor kan het BRZO+ inspectieteam ook daadwerkelijk integraal en als een team opereren en kunnen partners elkaar op elk gewenst moment ondersteunen. Ook in de communicatie richting bedrijven geeft dit duidelijkheid.

Een gemeenschappelijk registratiesysteem zoals de GIR is niet alleen wettelijk verplicht, maar ook onontbeerlijk!

GIR ondersteunt en stimuleert een integrale samenwerking. Het biedt de inspectiepartners een helder platform om hun inspectieresultaten analoog aan de gehanteerde inspectiemethodiek vast te leggen voor zowel de eigen dienst als de BRZO+ collega's. Het systeem ondersteunt en stimuleert daarmee dat de inspectieresultaten eenduidig worden vastgelegd. Hierdoor hebben alle inspectiepartners een breed beeld van de bevindingen en oordelen over een bedrijf; dit bevordert het gesprek over een gezamenlijke vervolgaanpak. GIR maakt het inspectieproces transparant en de vastgelegde informatie blijft beschikbaar en bruikbaar voor volgende inspecties en collega inspecteurs.

Doordat GIR het centrale registratiesysteem is, biedt het de mogelijkheid om eenduidige rapportages te genereren over de inspectieresultaten.

Belang van een nieuwe GIR

De GIR heeft twee belangrijke functies:

- Het ondersteunen van de landelijke uniforme inspectiemethodiek en de samenwerking tussen Inspectie SZW, BRZO Omgevingsdiensten, Veiligheidsregio's en Waterbeheerders bij de uitvoering van het toezicht.
- Het verzamelen van gegevens ten behoeve van de monitoring van het BRZO-toezicht. Deze monitoring is relevant voor de risico gestuurde aanpak van het BRZO toezicht, verantwoording en het voldoen aan rapportageverplichtingen richting EU.

De huidige GIR is inmiddels 12 jaar oud en bevat een aantal verouderde componenten. Daarnaast passen de huidige inzichten rondom inspecties en informatiewensen niet goed in de verouderde opzet van het systeem.

Nieuwe eisen en wensen die afwijken van het oorspronkelijke systeem zullen steeds lastiger te realiseren zijn en de kosten voor het onderhoud zullen relatief blijven stijgen. Dit zal doorgaan tot een moment dat het toevoegen of veranderen van functionaliteit te risicovol wordt.

Bij achterstallig onderhoud neemt het risico op veiligheidsinbreuken ('hacken') toe. De GIR is voor IT-begrippen een betrekkelijk oud systeem en is gebaseerd op gebruiken, technologie, raamwerken en componenten die ten tijde van de realisatie gangbaar waren, maar inmiddels verouderd.

Deskundigen schatten de maximale levensduur van de huidige software op circa twee jaar.

Naast deze technische redenen om een nieuwe GIR te realiseren zijn er ook functionele redenen. Op dit moment wordt een nieuwe landelijke inspectiemethodiek ontwikkeld. De huidige GIR kan deze nieuwe methodiek maar beperkt ondersteunen.

Ook is het in de huidige GIR slechts zeer beperkt mogelijk om relaties tussen activiteiten, bedrijven en inspectieresultaten te leggen. Dit staat haaks op het belang van betere informatie analyse en meer risico gestuurd werken: alleen vanuit een optimale informatiepositie kan een analyse gemaakt worden van de Brzo-bedrijven en hun naleefgedrag. Deze analyse is belangrijk om achterblijvende bedrijven te identificeren en doelgericht te benaderen.

Een nieuwe GIR biedt bovendien kansen om het gebruik te vergemakkelijken zodat inspecteurs substantieel minder tijd kwijt zijn aan administratieve taken.

Start van het project

Bij het opstellen van het IOV programma voor de periode 2015-2018 is rekening gehouden met een nieuwbouw van de GIR. Hiervoor zijn voor de achtereenvolgende jaren 2016, 2017 en 2018 de kosten als aparte post opgenomen in de begroting van IOV deelprogramma Brzo. In totaal betreft het een reservering van 2 miljoen euro. Overigens is de hoogte van dit bedrag bepaald op basis van de realisatiekosten van de oude GIR.

In 2016 is alvorens te starten met de aanbesteding voor nieuwbouw GIR een verkenning uitgevoerd of in het licht van ontwikkelingen als Omgevingswet en het bijbehorende digitale stelsel een vernieuwing van GIR op dit moment een verstandige investering is. Deze verkenning geeft een eenduidig beeld: vernieuwing van GIR is niet alleen verstandig maar ook uiterst noodzakelijk. Het huidige GIR is nog maar zeer beperkt houdbaar.

Aansluiting bij en samenhang met andere systemen

In de verkenning van 2016 is gekeken naar ontwikkelingen rond het Digitaal Stelsel Omgevingswet, het stelsel van Inspectieviews, het Ondernemingsdossier en de systemen in gebruik bij de verschillende toezichhouders. Deze oriëntatie leverde de conclusies op dat er geen ontwikkelingen zijn die een realistisch alternatief opleveren voor het concept van de GIR, met andere woorden: voor het ondersteunen van Brzo inspectiemethodiek en de monitoring blijft een landelijk systeem dat daarvoor specifiek is opgezet, zoals de GIR, noodzakelijk.

Vanaf de start van het project is duidelijk geweest dat de nieuwe GIR geschikt moet zijn om informatie uit te wisselen met andere systemen waaronder ook het Informatiehuis Externe Veiligheid van het Digitaal Stelsel Omgevingswet. Over de invulling van dit informatiehuis is echter nog veel onduidelijkheid; wel is bepaald welke standaarden gehanteerd zullen worden voor het uitwisselen van berichten. De nieuwe GIR zal gebaseerd zijn op deze standaarden. De nieuwe GIR zal voor wat betreft de basisregistraties systeemkoppelingen aangaan met diverse externe registers (bijvoorbeeld het Handelsregister) om actualiteit, betrouwbaarheid en eenduidigheid van gegevensregistratie te verhogen. Ook koppelingen met dienstverlenende systemen behoort tot de mogelijkheden mits deze systemen eveneens gebruik maken van standaard koppelingen.

Resultaten voorfase

In de eerste helft van 2017 heeft de programmamanager met grote zorg de juiste partners aan het project verbonden. Er is een projectleider van I-Interim Rijk aangesteld die het projectplan en projectorganisatie heeft samengesteld met heldere tussentijdse beslismomenten.

De opdracht hierbij is gegeven om de bouw van een systeem voor te bereiden dat past bij de nieuwe Brzo-inspectiemethodiek, en waarbij eveneens tegemoet wordt gekomen aan de groeiende behoefte aan analyse, monitoring en managementdashboards. Als randvoorwaarde geldt dat het systeem voldoet aan technische en beveiligingsstandaarden en flexibel is qua opzet en beheermogelijkheden. Tussen 1 oktober 2017 en 1 mei 2018 is de voorfase uitgevoerd voor de nieuwbouw van de GIR. Een team van experts van ICTU² heeft samen met een brede gebruikersgroep in deze periode de functionele eisen vastgesteld op basis waarvan de ontwerpdocumentatie is geschreven. Op dit moment ligt er o.a. een globaal functioneel en technisch ontwerp, inclusief alle eisen ten aanzien van informatiebeveiliging, tests en kwaliteit. Tevens is een plan van aanpak opgeleverd voor de realisatie van het systeem.

² ICTU kent een stichtingsvorm en is in 2001 opgericht door VNG en het ministerie van BZK. Alle lagen van de overheid zijn vertegenwoordigd in het bestuur van ICTU. ICTU is overheid, en alle overheden kunnen projecten door ICTU laten uitvoeren. ICTU is een flexibele projectorganisatie die voor overheden snel de juiste mix van interne en externe deskundigheid kan organiseren, tegen reële tarieven. Projecten en programma's kunnen door ICTU vlot en efficiënt worden gestart.

ICTU zet beleid van overheden om in concrete projecten, diensten en producten. Het betreft taken die gewoonlijk tot het domein van de overheid behoren. Een opdracht aan ICTU is een vorm van inbesteden.

Kosteninschatting

In de voorfase van het project is een kosteninschatting gemaakt voor de realisatie van de nieuwe GIR. Hieruit blijkt dat het mogelijk is om een nieuw GIR te realiseren met de gewenste technische en functionele eigenschappen. De kosten zijn echter hoger dan de middelen die op dit moment beschikbaar zijn vanuit het huidige IOV-budget (5,5 miljoen euro versus beschikbare 1,5 miljoen euro).

Daarom wordt gestart vanuit een groeivariant waarin in eerste instantie wordt ingezet op een GIR met een nieuw technisch fundament en een ondersteuning van het inspectieproces op een vergelijkbaar niveau als de huidige GIR. Analyse- en monitormogelijkheden blijven dan voorsnog zeer beperkt evenals de vernieuwende modules uit de nieuwe inspectiemethodiek. De bouw van deze groeivariant kan starten bij een beschikbaar budget van 3,5 miljoen euro. Hierbij is nog steeds sprake van een budgettair gat. Het ICTU heeft de volgende kosteninschatting gemaakt:

Inschatting doorlooptijd: 23 sprints (69 weken, 16 maanden)

Groeivariant	Doorlooptijd in sprints/ weken	Kosten
Ontwikkeling functionaliteiten ICTU (inclusief projectaansturing)		
Fase 1 Technische inrichting	2 sprints/ 6 weken	€235.000
Fase 2 Realisatie functionaliteiten	19 sprints/ 57 weken	€2.225.000
Fase 3 Technische migratie	PM	PM
Fase 4 in beheer name	2 sprints/ 6 weken	€235.000
Totaal ICTU		€ 2.720.000
Organisatorische- en implementatiekosten (incl. aansturing)		
Inzet gebruikersgroep (á 4 uur per week p.p.) Organisatorische migratie Opleidingen Communicatie	23 sprints/ 69 weken	€700.000
Totaal afgerond		€3,5 miljoen

Dubbelchecks

In september en oktober 2018 zal door I-Interim Rijk in opdracht van BRZO+ twee dubbelchecks worden uitgevoerd op de resultaten van de voorfase:

- Request for Information**
De geschatte bouwkosten van respectievelijk 3,5 en 5,5 miljoen euro zijn gebaseerd op volledige zelfbouw. I-Interim Rijk zal een beperkte marktverkenning (via een zogeheten Request for Information) uitvoeren naar mogelijke standaardpakketten. Overigens is hierbij nadrukkelijke verwachting dat standaardpakketten –indien beschikbaar- slechts een deel van de nieuwe GIR kunnen bedienen; een maatwerkdeel zal altijd noodzakelijk blijven. Er is bij de huidige kosteninschatting geen rekening gehouden met standaardcomponenten en/of systemen waar e.e.a. ‘aangeplakt’ moet worden.
- Externe ‘dwarskijker’**
Er zal een onafhankelijke een kwaliteitscheck worden uitgevoerd op de opgeleverde documenten uit de voorfase.

Toekomstig eigenaarschap en beheer

De huidige GIR is in 2007 gebouwd door ICTU in opdracht van het ministerie van SZW ten behoeve van de Inspectie SZW (toenmalige Arbeidsinspectie). Sindsdien is SZW eigenaar van de GIR en daarmee verantwoordelijk voor:

- Technisch beheer van het informatiesysteem
- Functioneel beheer en gebruikersondersteuning
- Implementatie van nieuwe wetgeving bijvoorbeeld ten aanzien van privacy en beveiliging

Vanuit IOV is de afgelopen jaren voorzien in een jaarlijkse bijdrage waarmee zowel beheer als onderhoud gefinancierd konden worden.

De geschatte beheerkosten voor de nieuwe GIR bedragen per jaar ca. 10% van de realisatiekosten en zullen dus in de orde grootte van €300.000 tot € 500.000 uitvallen

Er is op dit moment een hoge mate van onzekerheid voor wat betreft de toekomstige financiering van GIR. Dat geldt voor de (extra) realisatiekosten maar ook voor de toekomstige beheerkosten. Dit maakt het eigenaarschap en daarmee de juridische verantwoordelijkheid voor de nieuwe GIR erg onaantrekkelijk. Een structurele financiering voor de GIR zou hieraan (deels) tegemoet komen.

Het is belangrijk om zo snel mogelijk helderheid te krijgen over het toekomstige eigenaarschap en beheer aangezien vanaf de start van de realisatiefase keuzes gemaakt worden die direct van invloed zijn op de latere beheersituatie.

Vervolg

Alvorens over te kunnen gaan tot een “go” op de realisatiefase is het noodzakelijk de benodigde financiering vrij te maken. Hierover worden vanuit BRZO+ op strategisch niveau gesprekken gevoerd met betrokkenen.

Bijlage 2 Informatieproducten Informatiehuis externe veiligheid

In onderstaande tabel staat beschreven welke informatieproducten onderdeel zijn van het Informatiehuis externe veiligheid.

Afbakening

De Risicokaart is een wettelijk communicatiemiddel vanuit de Wet Veiligheidsregio's. Het valt niet onder de Omgevingswet. Daarmee is het geen onderdeel van het informatiehuis externe veiligheid. Het is wel onderdeel van de portefeuille van de provincies, en daardoor verstandig om ontwikkelingen in samenhang te beschouwen.

Informatieproducten EV	Gegevens	Stand van zaken	(Beoogd) eigenaar	Onderdeel van
Risico veroorzakers en bijbehorende Plaatsgebonden risico's	<p>Locaties waar (complexe) risicovolle activiteiten plaats vinden en de daarbij behorende contouren voor het plaatsgebonden risico.</p> <p>Dit is een zeer uitgebreid informatieproduct dat in (zelfstandig te gebruiken) deelverzamelingen wordt stapsgewijs wordt gerealiseerd.</p> <p>Deelverzamelingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Buisleidingen • LPG Tankstations • Basisnet EV • Overige EV-relevante wegen • Windturbines • Luchthavens • Defensie (+ zoneringen) • Vuurwerk • Overige installaties (Seveso), opslagen etc. <p>Deze gegevensverzameling staat beschreven in het Besluit Kwaliteit Leefomgeving als Register Externe Veiligheidsrisico's</p>	<p>Korte termijn: Gegevens beschikbaar via het RRGs</p> <p>Middellange termijn: Vanaf inwerkingtreding Omgevingswet zijn de gegevens beschikbaar via het nieuwe te bouwen register externe veiligheidsrisico's</p>	ministerie IenW	IOV; DP 5
Aandachtsgebieden (complexe) risicovolle activiteiten	<p>Geografisch contouren van aandachtsgebieden rond desbetreffende activiteiten met (complexe) risicovolle activiteiten. Het betreft:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Brand aandachtsgebied • Explosie aandachtsgebied • Gifwolk aandachtsgebied 	<p>Korte termijn: aandachtsgebieden worden berekend voor bepaalde categorieën, o.a. Brzo. Standaardafstanden in tabellen Bal.</p> <p>Beschikbaar voor professionals via de Signaleringskaart EV</p>	Omgevingsdiensten, onderdeel van de vergunning.	IOV; DP 5
Voorschriften gebieden EV	<p>Op basis van bestaande aandachtsgebieden kan het bevoegde gezag voorschriften opleggen aan nieuwe ontwikkelingen die in een aandachtsgebied plaats vinden. Het betreft nieuw beleid dat ingaat bij inwerkingtreding van de Omgevingswet. Regelgeving staat in het Bkl en Bal</p>	<p>Vastgelegde voorschriftengebieden worden zichtbaar gemaakt op het gemeentelijk Omgevingsplan. Geen afspraken over aansluiting IHEV</p>	Gemeenten	Omgevingswet

EV-rekentools	Tools en applicaties die complexe berekeningen kunnen maken voor het vaststellen van plaatsgebonden risico's en groepsrisico's t.w.: Safeti, RBMII, LPG-tool, Gevers, Populatie service tooling en populatie service (kaartlaag): gegevens over het aantal personen in een gebied dat maatgevend is voor (complexe) berekeningen van risicocontouren. • direct gekoppeld aan desbetreffende tool, • of ontsloten in een dataservice en als kaartlaag herbruikbaar	Korte termijn: tools Safeti, RBMII, Gevers beschikbaar via RIVM. LPG-tool beschikbaar via Relevant	lenW	Bevi, BevT, BevB
	Populatie service tooling en populatie service (kaartlaag) beschikbaar via www.relevant.nl	Korte termijn: Provincie Zuid-Holland Lange termijn: Onderdeel IHEV	IOV; DP 3	
Risico ontvangers: Kwetsbare gebouwen en locaties	Gegevensbestand met geografische informatie over kwetsbare locaties en gebouwen, dat wil zeggen: waar veel of minder zelfredzame personen zich kunnen bevinden. Het bestand is ontsloten via een gegevensservice. Definities staan vermeld in het besluit kwaliteit leefomgeving. Beoogd wordt het bestand ook te benoemen in het invoeringsbesluit. <i>Aanvullende opties</i> • Het inrichten van een mutatievoorziening t.b.v. lokale nuancering • Koppelen populatie gegevens aan locatie/gebouw gegevens	Eind 2018 beschikbaar via www.relevant.nl en via de signaleringskaart EV (zie hieronder)	Korte termijn: Provincie Zuid-Holland Lange termijn: Onderdeel IHEV	IOV; DP 3
Samengestelde informatieproducten EV: Signaleringskaart EV	De Signaleringskaart externe veiligheid combineert gegevens over kwetsbare locaties en gebouwen in samenhang met risicovolle activiteiten. Door extra kaartlagen zoals bestemmingsplannen, luchtfoto's etc. toe te voegen ontstaat een toetsinstrument waarmee het bevoegd gezag haar wettelijke taken gemakkelijker kan uitvoeren. Stapsgewijs opbouwen vanuit te ontwikkelen informatie producten en huidig aanbod.	Eind 2018 beschikbaar via www.relevant.nl	Korte termijn: OD Rivierenland Lange termijn: Onderdeel IHEV	IOV; DP 3